

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
OPĆINA TEŠANJ
OPĆINSKI NAČELNIK**

Broj: 07-44-2-55-2/17

Datum: 17.01.2017. godine

OPĆINSKO VIJEĆE

**INFORMACIJA
O IZVRŠENOM DEMINIRANJU, TRAJNOM OBILJEŽAVANJU
MINSKIH POLJA I UKLANJANJU NUS-A U 2016. GODINI NA PODRUČJU
OPĆINE TEŠANJ**

DEMINIRANJE NA PODRUČJU OPĆINE TEŠANJ ZA PERIOD 1999.-2016. GODINA

Problem kontaminacije minama prisutan je u većini općina FBiH, a jedna od njih je i općina Tešanj. Aktivnosti deminiranja regulisane su Zakonom o deminiranju u BiH ("Službeni glasnik BiH:", broj:5/02) i Standardnim operativnim procedurama (SOP). Na području općine Tešanj aktivnosti deminiranja pokrenute su 1999. godine. To se prije svega odnosilo na deminiranje prioriternih površina koje su obuhvatale izvorišta vodovoda, pristupne puteve prema stambenim i drugim infrastrukturnim objektima, oko stambenih objekata povratnika i dr. U većini slučajeva ove manje projekte deminiranja su izvodili deminerski timovi Federalne uprave civilne zaštite, zbog neuređene oblasti deminiranja na nivou BiH i nezainteresovanosti donatora za ovu vrstu aktivnosti. Tek nakon donošenja Zakona o deminiranju u BiH i utvrđene Strategije deminiranja u BiH, pokrenuto je deminiranje značajnijih sumnjivih površina. Na području općine značajnija aktivnost je započeta 2005. godine.

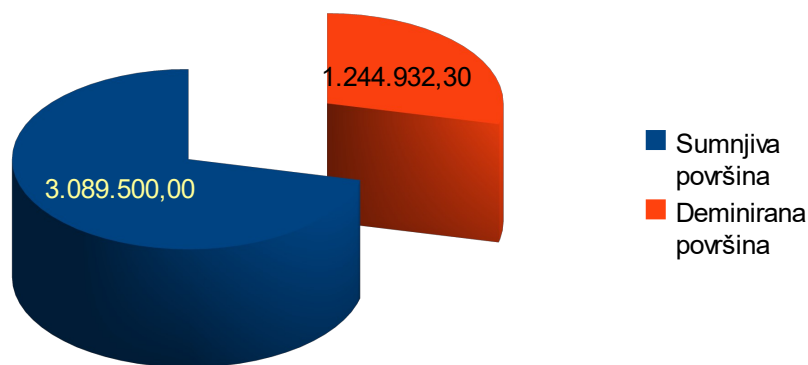
Obzirom da je od strane Centra za uklanjanje mina u BiH (u daljem tekstu: BH MAC) 2011. godine urađen Plan protuminskog djelovanja za općinu Tešanj (u daljem tekstu :Plan), sve aktivnosti su bile usmjerena ka realizaciji utvrđenih planskih aktivnosti na deminiranju i upozoravanju na opasnosti od mina. Navedenim Planom utvrđena su najugroženija područja općine i to periferni dijelovi mjesnih zajednica Miljanovci-Lončari, Kalošević, Mrkotić, Orašje Planje, Džemilić Planje, Raduša, Dobropolje-Mekiš i djelimično Karadaglije. U ovim mjesnim zajednicama uglavnom je kontaminirano poljoprivredno i šumsko zemljište. Karakteristično za ovaj Plan je da je kroz isti utvrđena znatno veća ukupna sumnjiva površina za općinu Tešanj koja je razvrstana po kategorijama prema strukturi prikazanoj u Tabeli 1.

Minska situacija- općina Tešanj	Sumnjiva površina I kat. (km ²)	0,5697
	Sumnjiva površina II kat. (km ²)	0,7251
	Sumnjiva površina III kat. (km ²)	1,7947
	Ukupna sumnjiva površina (km ²)	3,0895

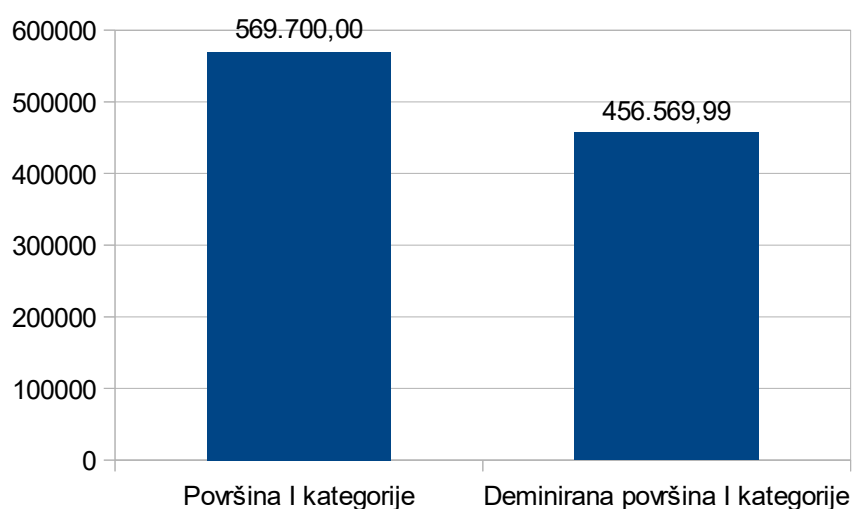
Minska situacija općine Tešanj po kategorijama

Prema evidenciji provedenih protivminskih aktivnosti na području općine Tešanj do sada je deminirano 1.244.932,30 m² ili 40,3% od ukupne sumnjive površine. Upoređujući podatke u okvirima kategorija u I. kategoriji metodom čišćenja deminirano je 456.569,99 m² ili 80,1% u odnosu na površinu I. kategorije, a u II. kategoriji metodom tehničkog izviđanja deminirano je 788.632,31 m² ili 108,8% u odnosu na površinu II. kategorije.

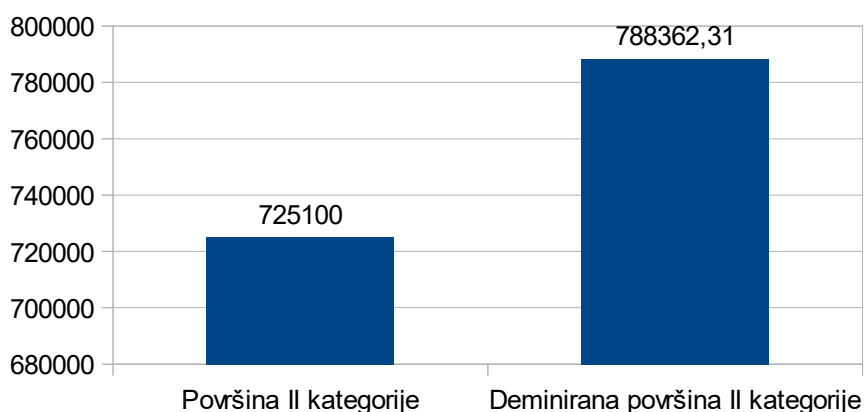
UKUPNA SUMNJIVA POVRŠINA

SUMNJIVA POVRŠINA I. KATEGORIJE

SUMNJIVA POVRŠINA II. KATEGORIJE

Iz iznesenih podataka jasno je da je u II. kategoriji više deminirano nego što je Planom utvrđeno. Razlog tome je činjenica da tokom projektovanja od strane BH MAC-a dio III. kategorije sumnjive površine se na osnovu novih činjenica i saznanja na terenu prebacuje u II., pa čak i u I. kategoriju. Međutim, gledajući trenutni Plan i zadatke utvrđene u njemu, Općina Tešanj se nalazi u završnoj fazi realizacije I. i II. kategorije.

U nastavku dajemo još neke pokazatelje koji su obilježili aktivnosti deminiranja u periodu 1999.-2016. godina.

PREGLED DEMINIRANIH PROJEKATA ZA PERIOD 1999.-2016. GODINA

Red. broj	Godina realizacije	Naziv lokacije	BH MAC ID	Vrsta PMA	Površina (m ²)
1	1999.	Filipovići-Lončari	10146	čišćenje	1.111,00
2		Filipovići	10147	čišćenje	1.708,00
3	2000.	Hercezi vodovod	10475	čišćenje	7.279,00
4	2001.	Put Oraš-Planje-Vriskovac	10567	čišćenje	1.806,00
5	2002.	Hercezi vodovod 3	10865	čišćenje	2.632,00
6		Harlovača	10912	čišćenje	976,33
7	2004.	Lončari 2	11273	čišćenje	6.034,87
8	2005.	Vrela, dem. radi obilježavanja	11411	čišćenje	552,00
9		Lončari 1	11451	čišćenje	9.185,34
10		Lončari 6	11596	čišćenje	32.172,83
11	2006.	Lončari 5	11748	čišćenje	36.616,83
12		Lončari 5-1	11785	TI	28.577,93
13	2007.	Oraš-Planje	12253	TI	8.885,98
14		Lončari 5A Brezik	12017	TI	14.457,10
15	2008.	Šije 2A	12515	TI	8.995,45
16		Lončari 5B	12559	TI	18.630,09
17		Šije 2	12500	čišćenje	4.958,83
18		Šije	12501	čišćenje	7.908,11
19		Lončari 4	12519	čišćenje	2.440,74
20	2009.	Lončari 5B-1	12681	TI	26.299,33
21	2011.	LZ Lončari-Bašići	12995	čišćenje	26.566,06
22		LZ Lončari-Gaj	13126	čišćenje	29.694,00
23		LZ Lončari-Komin	13139	TI	36.123,00
24	2012	LZ Lončari-Varivode	13156	TI	70.262,75
25		Mrkotić-Barica	20887	TI	5.170,68
26	2013	LZ Lončari-Podkomin 1	13307	čišćenje	19.573,05
27	2014	LZ Lončari-Podkomin 2	13597	čišćenje	34.395,00
28		LZ Lončari-Podkomin 3	13596	čišćenje	39.724,00
29		LZ Lončari-Podkomin 4	13595	čišćenje	46.663,00
30		Vrela-Krčana	13598	čišćenje	51.104,00
31		Vrela-Bujadni potok	13599	čišćenje	25.969,00
32		Kalošević-Bugarinovići 2	13616	TI	36.977,00
33		Kalošević-Bugarinovići 1	13593	čišćenje	29.804,00
34		LZ Lončari 7	13556	čišćenje	37.696,00
35		LZ Lončari 8	13563	TI	73.364,00
36	2015	Vrela	13666	TI	80.184,00
37	2016	Kalošević-Bugarinovići 3	13882	TI	57.971,00
38		LZ Lončari-Podkomin 5	13902	TI	93.251,00
39		Vrela-Crvena zemlja	13888	TI	43.284,00
40		Kalošević-Bugarinovići 4	13883	TI	56.149,00
41		LZ Lončari-Podkomin 6	13945	TI	129.780,00
42					0,00
43					0,00
UKUPNO:					1.244.932,30

PREGLED DEMINIRANIH PROJEKATA KASETNE MUNICIJE ZA PERIOD 1999.-2016. GODINA

Red. broj	Godina realizacije	Naziv lokacije	BH MAC ID	Vrsta PMA	Površina (m ²)
1	2013.	KM-005 Vukovo	KM-005	TI	63.460
2		KM-008 Tešanj	KM-008	TI	74.030
3		KM-007 Trepče	KM-007	TI	30.990
UKUPNO:					168.480

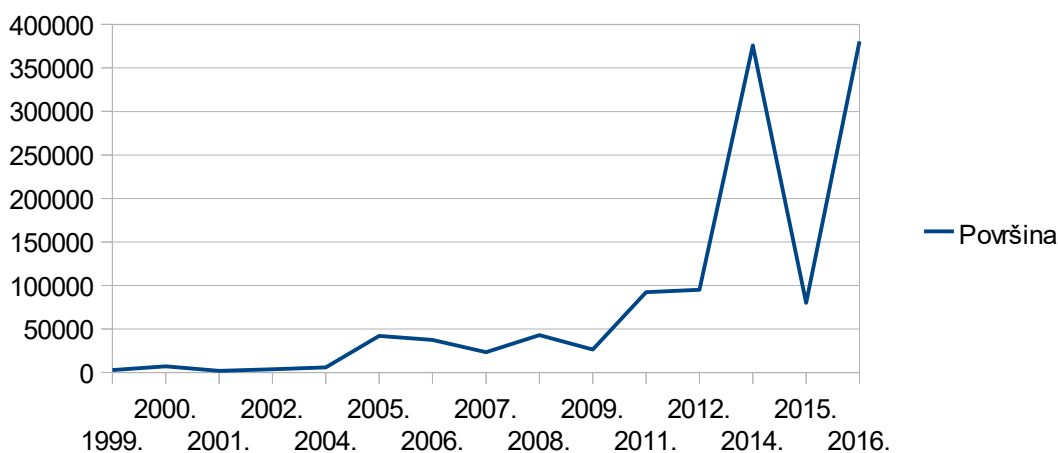
Projekti kasetne municije su posebno prikazani, jer površine nisu definisane Planom Općine Tešanj. Takođe, nisu definisani kroz ukupnu sumnjivu površinu, niti su kategorisani kroz utvrđene kategorije.

PREGLED PROJEKTA IZ PLANA NA UPOZORAVANJU NA OPASNOSTI OD MINA

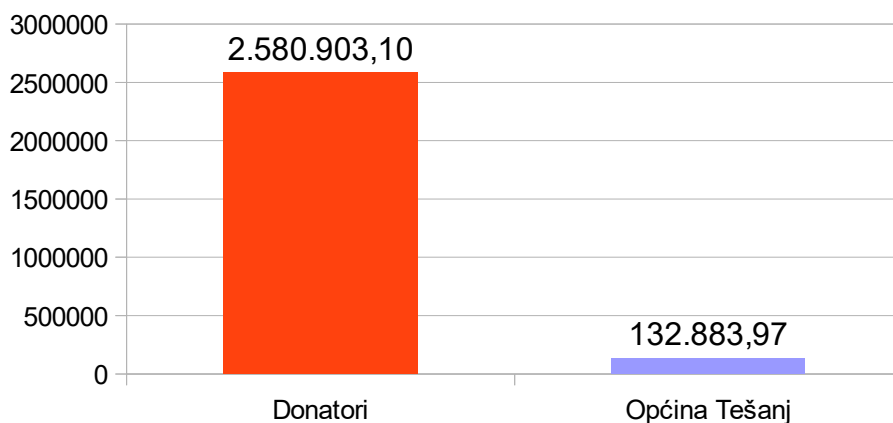
Red. broj	Godina realizacije	Naziv lokacije	BH MAC ID	Vrsta PMA	Površina (m ²)
1	2013.	Stijakovac – Mrkotić	/	Trajno obilježavanje	66.270
UKUPNO:					66.270

U toku 2013. godine provedene su aktivnosti koje se odnose na upozoravanje opasnosti od mina. Navedene aktivnosti su obuhvatale postavljanje panoa minske opasnosti, trajno obilježavanje na jednoj lokaciji i aktivnosti upozoravanja na opasnosti od mina kroz javno informisanje, grupne prezentacije i povezivanje sa ugroženom zajednicom. Postavljanje informativnih panoa sa kartom minske situacije urađeno je na devet lokacija: Mrkotić, Oraš Planje, Džemilić Planje, Raduša (Dolac), Raduša (Srednja), Miljanovci Novi, Miljanovci-Lončari, Piljužići i Kalošević. Trajno obilježavanje provedeno je na području MZ Mrkotić na lokalitetu Stijakovac, koje obuhvata šumsko područje treće kategorije sumnjive površine, gdje je postavljeno 16 samostojećih minskih znakova koji zahvataju površinu od 66.270 m². Kroz upozoravanje na opasnosti od mina provedena je edukacija u Osnovnoj školi "Džemal Bijedić" u Miljanovcima, a kroz radionice i lutkarske predstave prošlo je 225 djece. Multimedijalne prezentacije provedene su sa ugroženim grupama (lovci, ribolovci, šumski radnici, planinari i vatrogasci) kojima su podjeljene karte minske situacije, sa edukativnim materijalom, brošurama, letcima i majicama.

DIJAGRAM DEMINIRANE POVRŠINE ZA PERIOD 1999.-2016. GODINA

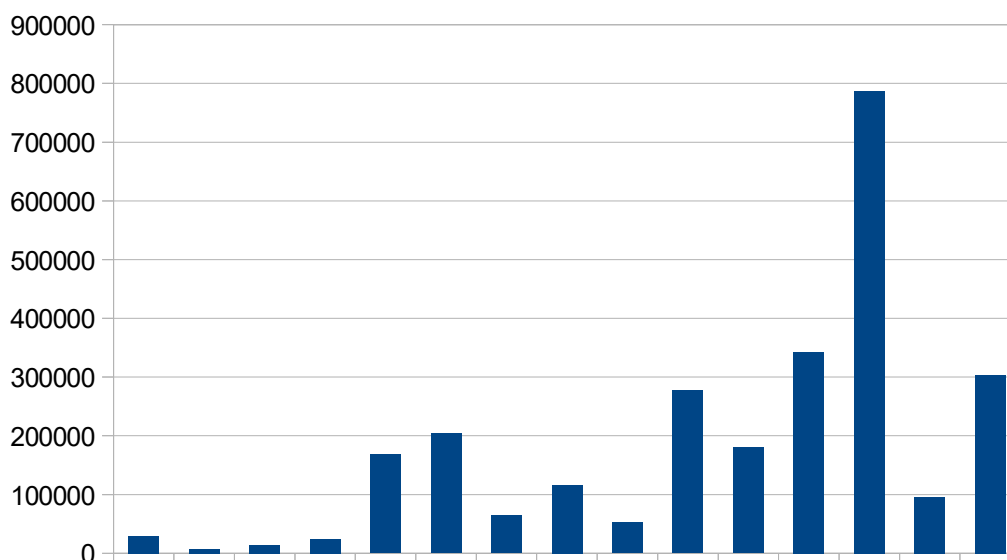
GRAFIČKI PRIKAZ FINANSIJSKIH ULAGANJA 1999.-2016. GODINA

Ukupna finansijska sredstva implementirana kroz aktivnosti deminiranja na području općine Tešanj iznose 2.713.787,07 KM. Donatorska sredstva su osigurana apliciranjem projekata, kontaktima sa deminerskim

organizacijama, međunarodnim institucijama, ambasadama stranih država, vojnih atašea i drugih međunarodnih predstavništava u Bosni i Hercegovini. Posebno treba naglasiti aktivnosti Ambasade Japana, Njemačke, Švedske, SAD i Norveške u finansiranju aktivnosti deminiranja.

GRAFIČKI PRIKAZ FINANSIJSKIH ULAGANJA U DEMINIRANJE PO GODINAMA

Pored iznijetih i prikazanih aktivnosti Općina Tešanj je putem Službe civilne zaštite vršila redovna upozoravanja na opasnosti od mina putem medija, pisanih Biltena, putem kontakata sa stanovništvom na terenu, putem službenih kontakata sa preduzećima, ustanovama i udruženjima.

DEMINIRANJE NA PODRUČJU OPĆINE TEŠANJ U 2016. GODINI

U 2016 godini, protuminska aktivnost se provodila u skladu sa Planom, Listom prioriteta za 2016. godinu i usaglašenim aktivnostima na deminiranju projekata koji su realizovani kroz strukture civilne zaštite. Provedene su sljedeće protuminske aktivnosti deminiranja:

Red. broj	NAZIV PROJEKTA DEMINIRANJA	DEMINIRANA POVRŠINA	VRSTA PMA	SREDSTVA
1.	Kalošević-Bugarinovići 3	57.971 m ²	Tehničko izviđanje	Vlada Japana
2.	Vrela-Crvena zemlja	43.284 m ²	Tehničko izviđanje	Vlada Japana
3.	Lončari-Podomin 5	93.251 m ²	Tehničko izviđanje	Vlada Japana
4.	Lončari-Podkomin 6	129.780 m ²	Tehničko izviđanje	Vlada Njemačke i Općina Tešanj (10%)
5.	Kalošević-Bugarinovići 4	56.149 m ²	Tehničko izviđanje	Federalna uprava civilne zaštite
UKUPNO DEMINIRANO U 2016:		380.435 m²		

Deminirane površine u 2016. godini na području općine Tešanj

Ukupna sredstva za realizaciju gore navedenih projekata iznosila su 342.960 KM.

Općina Tešanj je u drugoj polovini 2016. godine intenzivno vodila aktivnosti sa Centrom za uklanjanjem mina u BiH- Regionalni ured Tuzla u cilju nastavka aktivnosti deminiranja preostalih sumnjivih površina. Izvršeno je reizviđanje površina na području Oraš Planja u cilju osiguranja šireg područja vodozaštitne zone vodovoda Oraš Planje. U skladu sa navedenim pripremljena je dokumentacija i izrađena su četiri projekta za područje Oraš Planja. Prema projektovanom sumnjivom površinom, za dalju realizaciju u 2017. godini na raspolaganju su sljedeći projektni zadaci:

ID broj	Projekat-Lokacija	Površina (m ²)	Kategorija	Napomena
1	2	3	4	5
7122	Vrela – Kanatova kosa	46.894,00	Teh.izviđanje	Lista 2017
10747	Oraš Planje-Bučje 1	10.600,33	Čišćenje	Lista 2017
10748	Oraš Planje-Bučje 2	23.868,62	Teh.izviđanje	Lista 2017
10749	Oraš Planje-Bučje 3	40.865,75	Teh.izviđanje	Lista 2017
10750	Oraš Planje-Bučje 4	49.799,68	Teh.izviđanje	Lista 2017
9495	Tešanjka	14.866,00	Uklanjanje kasetne municije	Lista 2017
U K U P N O		186.894,38		

Lista raspoloživih projekata za deminiranje u 2017.godinu

Svoju zainteresovanost za nastavak realizacije projekata deminiranja na području općine Tešanj u 2017. godini izrazila je i Federalna uprava civilne zaštite, sa kojom je izvršeno izviđanje slobodnih projekata.

b) Uklanjanje NUS-a

Neeksplozivna ubojna sredstva (NUS) su sva tijela ili njihovi dijelovi koja u sebi sadrže eksplozivnu materiju, bojni otrov ili radiološku supstancu koja je sposobna da svojim aktiviranjem ugroze okolinu koja ih okružuje.

Zaštita od neeksplozivnih ubojnih sredstava predstavlja jednu od značajnih mjera u sistemu zaštite i spašavanja i kao takva regulisana je članom 86. Do 89. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća F BiH („Službene novine FBiH“, broj: 39/03, 22/06 i 43/10).

Nadležnost općinske Službe CZ u ovoj oblasti je da po prijavi građana o nađenom NUS-u isti evidentira, izvrši izviđanje, obilježi tu lokaciju i obavijesti Sektor za deminiranje i uklanjanje neeksplozivnih ubojnih sredstava Federalne uprave CZ koji preduzimaju dalje aktivnosti na uklanjanju NUS-a angažujući svoje deminerske timove. Služba civilne zaštite i Tim za uklanjanje NUS-a (TUN tim) nemaju nadležnost nad uklanjanjem oružja.

Stanje na terenu sa aspekta zaštite od NUS-a pokazuje da se još u pojedinačnim slučajevima na području općine Tešanj mogu pronaći neeksplozivna sredstava. Prema broju prijava i broja uklonjenog NUS-a iz godine u godinu dolazi do smanjenja broja pronađenog NUS-a, ali je neophodno nastaviti provoditi preventivne i operativne radnje u okviru navedene mjere.

Reorganizacijom Sektora za deminiranje i uklanjanje NUS-a Federalne uprave CZ, koja je usmjerila svoje aktivnosti više prema deminiranju, stvorio se proceduralni vakum koji iziskuje angažovanje TUN tima koji pokriva tri i više kantona, pa zavisno od broja prijava uklanjanje NUS-a se vrši nakon nekoliko dana, na šta je već ranije Služba civilne zaštite skretala pažnju.

Svakako da treba spomenuti i ono najbitnije da u toku 2016. godine na području općine Tešanj nije bilo minoincidenata, odnosno slučajeva stradanja ili ranjavanja građana, pripadnika TUN tima i uposlenika Službe civilne zaštite od zaostalog NUS-a, što svakako opravdava sve dosadašnje aktivnosti u provođenju mjera zaštite od NUS-a.

PRESJEK PRIKUPLJENOG NUS-a I MUNICIJE ZA PERIOD 2012-2016.GODINA

Vrsta\Godina	2012	2013	2014	2015	2016
NUS	108	97	47	19	60
Municija	148	320	43	1	3464

Pregled prikupljenih neeksplozivnih ubojnih sredstava u 2016. godini

Red. Broj	VRSTA NUS-a	KOLIČINA
1.	Protivtenkovska mina TMRP-6	1 kom.
2.	Protivtenkovska mina -školska	1 kom.
3.	Granata 90 mm	2 kom.
4.	Granata MB 82 mm	1 kom.
5.	Granata MB 60 mm	1 kom.
6.	Granata 85 mm	1 kom.
7.	Granate 122 mm	1 kom.
8.	Granata 76 -pancir	1 kom.
9.	Granata 20 mm	1 kom.
10.	Tromblon	5 kom.
11.	Mina PMR-2A	1 kom.
12.	Ručna bomba	42 kom.
13.	Municija	3.464 kom.
14.	Upaljači-razni	2 kom.

Pod stavkom 13. je prikazana municija raznih kalibara do 12,7 mm koja je prikupljena ranijih godina, te nije uništavana iz razloga što timovi za uklanjanje NUS-a nisu nadležni za uništavanje municije. U prošloj godini na insistiranje Službe civilne zaštite i saglasnost sektora za NUS Federalne uprave civilne zaštite, preuzeta je navedena količina municije koja je uništena.

U narednom periodu potrebno je:

1. Kontinuirano nastaviti provođenje mjera obavještanja građana o postupku pronalaska NUS-a, kao i u slučaju mogućeg ulaska u sumnjivu površinu, te pozivati ih na dosljedno poštivanje znakova minske opasnosti.
2. Nastaviti kandidovati pripremljene projekte deminiranja, uz obezbjeđenje očekivanog finansijskog učešća općine Tešanj. Budžetom za svaku godinu planiraju se ovakva sredstva i nikada nije izostalo učešće općine Tešanj, ako je bilo potrebno i očekivano od donatora.
3. Tokom 2017. godine u saradnji sa BH MAC-om, RU Tuzla, iskoordinirati aktivnosti, te napraviti kontrolni pregled oznaka sumnjivih površina.
4. Pružiti dodatnu podršku edukaciji mladih osoba, naročito učeničke populacije.

OBRADIVAČ:
SLUŽBA CIVILNE ZAŠTITE

mr.sig.Mensur Saletović, prof.

OPĆINSKI NAČELNIK

Mr.sc. Suad Huskić